

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Радослав Ненков Гайдарски Д.М.Н., за доц. д-р Антоний Тончев Филипов д. м., за участие в конкурс за професор в област 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ и СПОРТ, професионално направление 7.1. МЕДИЦИНА, специалност - ХИРУРГИЯ към факултета по „МЕДИЦИНА“, катедра „ОБЩА И ОПЕРАТИВНА ХИРУРГИЯ“, обявен в Държавен вестник бр. 8 от 28.01.2020 г.

Доц. Филипов е роден на 15.03.1961 г., завършил висше медицинско образование в Медицински университет – София, 1987 г., след което е назначен лекар-ординатор по хирургия в Х.О., гр. Радомир. От 1990 г. до 2014 г. работи като лекар-ординатор в УМБАЛСМ „Пирогов“. Същата 2014 г. успешно защитава дисертационен труд и му е присвоена „Образователната и научна степен“ - „ДОКТОР“. Избран за доцент и началник на четвърта хирургична клиника към институт „ПИРОГОВ“ същата година. От 01.03.2017 г. е на работа в УМБАЛ „Иван Рилски“ като началник клиника по „Обща и Ендоскопска хирургия“. Има придобита специалност по „Хирургия“ и „Здравен мениджмънт“, квалификационни курсове у нас и чужбина по лапароскопска хирургия, подробно описани и представени в автобиографичната справка на кандидата. Има общ трудов стаж 32 години и 6 месеца.

НАУЧНАТА ДЕЙНОСТ на кандидата е представена от 46 реални публикации, от които 26 рецензирани преди академичното звание „ДОЦЕНТ“ и 20 на по-късен етап, които са обект на настоящата рецензия. Към тях принадлежи и монографичния научен труд „МИНИ ИНВАЗИВНА ВЕНТРАЛНА ХЕРНИОПЛАСТИКА“, издание на „СИЕЛА“ - 2019 г. Цитираните 20 научни публикации са равномерно публикувани по 10 на български и английски език, като почти ½ от последните, с малки изключения са аналогични на първите. Публикациите на български са предимно в сборници от 15 и 16 национални конгреси по хирургия на Българското хирургическо дружество - 7 публикации, а останалите 3 в сп. „Спешна медицина“, „Онкология“ и сп. „Гръдна, сърдечна и съдова хирургия“. Публикациите на английски език са разпределени - 7 в „Скрипта медика“ и по 1 в „Джорнал Сърджери“, „Уеб Сърджери“ и „Фолиа медика“. Основните моменти в научните доклади са посветени на миниинвазивната лапароскопска хирургия: „Лапароскопски резекции на ректума“, „Едномоментна лапароскопска репарация на синхронни дефекти в различни анатомични области на предната коремна стена“, „Методи за контрол на долната мезентериална артерия при лапароскопски резекции на левия колон“, „Лапароскопска херниопластика при болни с наднормено тегло“. Научен принос представлява обзорен доклад със 150 случая, на които е извършена „Лапароскопска тотална мезоректална ексцизия“, както и доклада на тема „Техника за мобилизиране на лявата флексура при лапароскопски резекции на левия колон и ректума“. В раздела особено внимание заслужава монографичния труд „Миниинвазивна вентрална херниопластика“, в който се прави кратък обзор на проблема „Вентрални хернии“, като авторът съобщава, че е първото практическо ръководство за приложение на миниинвазивната вентрална херниопластика. Трудът е онагледен с многобройни таблици,

фигури и снимков материал от реално извършени оперативни намеси по време на различни техники на ендоскопска вентрална херниопластика. Критично обобщава събраните данни от различните автори, сравнява ги със собствения си опит и прави изводи и обобщения. Авторът счита, че сравнителния анализ на ендоскопските техники с отворените методи за вентрална херниопластика показват редица предимства на миниинвазивните техники: по-кратък престой, по-ниска честота на следоперативните раневи инфекции, особено при болните с наднормено тегло. Липсват данни за сравнителен анализ по групи заболявания, възрастов фактор и причини за получените следоперативни хернии. Счита, че твърдението на доц. Филипов, че „последните две декади широкото навлизане на миниинвазивните техники доведе до прилагането им при почти всички операции в общата хирургия, включително и при вентралните херниоперации“ за правилни, но „въпреки това, холецистектомията остава единствената операция, при която лапароскопския достъп има явни и широко признати предимства пред отворената техника, докато ендоскопските техники за корекции на вентралните хернии все още е свързано с множество противоречия“ - авторът. Доц. Филипов има 7 участия с доклади на 15 Национален конгрес по хирургия и 5 такива на 16 Национален конгрес по хирургия. Всичките доклади са публикувани в съответните сборници и списания и коментирани по-горе. По данни на Централната медицинска библиотека – София, доц. Филипов има 22 цитации в българската литература и 3 такива в чужбина. От прегледа на литературната справка е видно, че Доц. Филипов участва в конкурса с 46 публикации представени на Кирилица със съответен превод на английски език плюс монография, която обобщава натрупания опит в областта на миниинвазивната вентрална пластика на предната коремна стена от автора и неговия колектив.

ЛЕЧЕБНА ДЕЙНОСТ - доц. Филипов има над 32 г. трудов стаж. Бил е началник на Четвърта хирургическа клиника към институт „Пирогов“ – 2014 - 2017 г.р след което е назначен за началник на клиника по „Обща и ендоскопска хирургия на база болница „Св. Иван Рилски“, където продължава да работи и по време на конкурса. Освен като ръководител на клиника взема активно участие в ежедневната хирургическа дейност, в потвърждение на което е и представената справка за броя на оперативните намеси извършени за периода 2017-2020 г. под рубриката:

Много големи оперативни намеси:

- Резекции на ректум, хемиколектомии, леви и десни: 110

Големи оперативни намеси:

- Диафрагмални хернии, стомашни резекции, резекции на сигма и др.: 577

Средни оперативни намеси:

- Лапароскопска холецистектомия, спленектомии, лапароскопска

Апендектомия, експлоративна лапаротомия и др.: 759

Малки оперативни намеси:

- Ексцизия на кожна лезия, инцизии, ексцизии на кисти: 94

Общ брой на извършените оперативни намеси: 1540

От представените данни прави впечатление изключително голямата оперативна активност на кандидата, дори в областта на малките оперативни намеси. За коментар, интерес би представлявал общият брой на операциите в клиничното звено и разпределението им на броя хирурзи - лекари в отделението. Известно е че ръководителят на съответното хирургическо звено трябва справедливо да разпределя оперативния материал според възможностите и квалификацията на подчинения му лекарски състав и ако това е така следва да признаем и отбележим изключително голямата оперативна активност на доц. Филипков.

НАУЧНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ - по данни на отдел “ Научна дейност и следдипломна квалификация и връзки с М.У. – София, доц. Филипков е имал хорариум на научно-преподавателска дейност за годините 2016-17-18, следните часове:

- 2016 г. - аудиторна заетост, общо 110 часа, от които лекции със специализанти - 22 часа;
- Лекции със студенти на тема “Спешна медицина“ и „Спешна хирургия“ - 14 часа;
- Практически занимания със студенти – 54;
- Лекции към Академия „А-Ескулап“ на тема “Лапароскопска хирургия“ - 20 ч.
- 2017 г. аудиторната заетост е също 110 часа, като предходната - 2016 г., разпределени като лекции и упражнения със студенти и специализанти, но към тях са добавени 140 часа учебно-методическа дейност: 30 ч. разработване на лекции, 30 ч. редактиране на материали за сп. “Спешна медицина“, 80 ч. - научно-изследователска дейност - общо 140 часа;
- 2018 г. - Аудиторна заетост към Академия „А-Ескулап“ - лекции със специализанти- 20 часа;
- Извън аудиторна дейност: ръководител на практически модул по хирургия - 150 часа;
- Член на изпитни комисии - 20 часа;
- Ръководител на летни стажове на български и чуждестранни студенти - 60 часа. Участие на конкурсни изпити за асистенти - 10 часа;
- Учебно-методическа дейност - 140 часа.

Поради преминаване от институт „Пирогов“ в болница „Св. Иван Рилски“, доц. Филипков няма преподавателска натовареност в последните две години - 2019 и 2020, но има представена „Референция“ от ръководството на болницата, подписана от директора на същата, д-р Петков, с която уверяват, че доц. Филипков продължава да работи активно в областта на научно-преподавателската дейност. Под негово ръководство се обучават млади специалисти от клиниката и страната предимно по проблеми на лапароскопската миниинвазивна хирургия. Независимо от липсата на преподаване в последната 1 и половина година считам, че доц. Филипков има достатъчно натрупан преподавателски опит в

предните години, който ще му позволи бързо да навлезе в изискуемия лекционен материал в областта на хирургическите заболявания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От рецензирания и представен от доц. Филипов материал могат да бъдат направени следните изводи:

1. Публикациите в нашата и чужда литература, общо 46, 26 преди заемане академичната длъжност „Доцент“ и 20 след това, макар и малко на брой се допълват от монографичния труд “Миниинвазивна вентрална херниопластика“, който в нашата страна е първият по рода си труд, в такъв широкообхватен обем осветлил проблемите на миниинвазивната херниопластика.
2. Вторият раздел - „лечебно-диагностична дейност“, за разлика от първия е представен с над 1500 оперативни намеси, подробно описани в рецензирания материал, което рязко контрастира с материалите в двата раздела. Всеизвестно е, че когато хирургът е прекалено активен в едната област, в случая оперативната, страда другата - „писателската“, но в комбинация, взаимно се допълват, обратното е - слабите хирурзи обикновено се допълват с активна „писателска“ дейност.
3. Последният раздел, „учебно-преподавателска дейност“ доказва, че доц. Филипов е имал достатъчна учебна натовареност със студенти и специализанти с лекционен и семинарен материал, както и първите два раздела „НАУЧНА“ и „ЛЕЧЕБНА“ ДЕЙНОСТИ съвкупно оформят общото впечатление, че доц. Филипов притежава необходимите качества за избор на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ към Медицински Университет - гр. Варна. Това ми дава основание да дам моя положителен вот за избор на доц. Антоний Филипов на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“.

25 Юли 2020 г.

Рецензент: проф. д-р Радослав Н. Гайдарски Д.М.Н.